

El gest a Catalunya

JOAN AMADES

Barcelona: Edicions Morera, 2025

Hi ha llibres que, més enllà del seu contingut, amaguen una història, i això encara els fa més preuats. Aquest és el cas d'*El gest a Catalunya*, una interessantíssima obra de Joan Amades (1890-1959) que va ser publicada per primer cop el 1957 a l'Argentina en llengua catalana i que ha hagut d'esperar prop de setanta anys per a ser finalment editada a Catalunya, gràcies a l'esforç conjunt de l'Associació Cultural Joan Amades i Edicions Morera.

Al llarg de la seva vida, el folklorista Joan Amades no tan sols va recollir tota mena de materials vinculats a la cultura popular, com festes, cançons, rondalles, danses, contes i oficis, sinó que va ampliar els seus estudis etnogràfics cap al llenguatge gestual, un món que fins llavors ningú no havia tractat seriosament. D'aquesta manera, va recollir prop de tres-cents gestos d'ús general, alguns d'ells tan quotidians com les banyes, la botifarra, la cadireta o les orelles de ase, explicant el seu simbolisme i el seu ús social. Un centenar de fotografies on apareixen el mateix Amades i alguns dels seus familiars —entre les quals se n'inclouen unes quantes d'inèdites, recuperades per a la present edició— acompanyen gràficament aquestes descripcions, com simpàtiques il·lustracions complementàries que ens ajuden a entendre el nostre llenguatge corporal.

Com que calia posar aquest llibre en el seu context s'han afegit dos articles introductoris de gran valor. El primer, que té un caràcter de tipus més personal, està signat per Paco Mir, membre de la companyia teatral Tricycle —i unes quantes coses més—, que hi aporta la seva experiència com a professional del gest. I el segon l'escriu Antoni Serés, que, com a conservador del Fons Amades de la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural de la Generalitat de Catalunya, fa una anàlisi de tipus més acadèmic sobre les vicissituds i els continguts d'aquest entranyable i tan necessari volum.

El gest a Catalunya també ofereix un codi QR amb material didàctic sobre tot el que s'explica a les seves pàgines, ja que els infants són en bona mesura els seus principals protagonistes, i alhora també haurien de ser els seus destinataris, tot i que, com fa palès Amades, el gran univers de la gestualitat està obert per a gent de totes les edats.

FERRAN RIERA